

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: M. K.**, nar. „X“, bytem „X“, zastoupené obecným zmocněncem M. M., nar. „X“, bytem „X“, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze 5, ul. Křížová č.p. 25, PSČ 225 08, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18.2.2014, č.j. „X“, o invalidní důchod,

t a k t o :

- I.** Žaloba se **z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 18.2.2014, č.j. „X“, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 10.12.2013, č.j. „X“. Uvedeným rozhodnutím ze dne 10.12.2013 zamítla žalovaná žádost žalobkyně o změnu výše důchodu pro nesplnění podmínek podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Labem ze dne 2.12.2013 není invalidní pro invaliditu III. stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu II. stupně.

V žalobě uvedla, že žalovaná neposoudila zdravotní stav žalobkyně objektivně. Nejzávažnější zdravotní postižení, tedy depresivní poruchy se od doby, kdy byl žalobkyni

přiznán III. stupeň invalidity v roce 2001, nezlepšil, naopak došlo k jeho zhoršení, což dokládá hospitalizace na psychiatrickém oddělení od 27.8.2013 do 6.9.2013. Proto není logické snížení stupně invalidity ze III. stupně na II. stupeň. Takový případ by byl možný jen tehdy, pokud by došlo ke zlepšení zdravotního stavu. V posudku ze dne 12.2.2014 není zohledněno, že u žalobkyně jde o kombinaci více zdravotních postižení, a to depresivní poruchy a vertebrogenního algického syndromu krční páteře. Přitom právě postižení krční páteře má vliv na schopnost dlouhodobé manuální práce, stejně tak jako na schopnost dlouhodobého sezení či stání v zaměstnání. V přípisu ze dne 18.8.2014 sdělila, že považuje posudkovou komisi MPSV v Ústí nad Labem, kterou soud pověřil zpracováním posudku v soudním řízení, za podjatou, neboť posudková komise spadá pod Ministerstvo práce a sociálních věcí stejně jako žalovaná. V dalším přípisu ze dne 28.11.2014 doplnila, že se v daném případě jedná o systémovou podjatost.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě v krátkosti uvedla, že věc se týká zdravotního stavu, a proto nechť je zdravotní stav žalobkyně posouzen Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, od jejíhož posouzení by se mělo odvíjet rozhodnutí ve věci.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Obecnému zmocněnci žalobkyně, který se k jednání soudu nedostavil, bylo předvolání k jednání doručeno fiktivně do jeho datové schránky.

Pověřená pracovnice žalované při jednání soudu poukázala na posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí a navrhla žalobu zamítnout.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování zdravotním posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 22.5.2014, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky MUDr. D. H. pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, Lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 12.2.2014 posoudila zdravotní stav žalobkyně a dospěla k závěru, že předchozí závěr posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem ze dne 2.12.2013 je správný. Obě lékařky tak dospěly k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem je zdravotní postižení uvedené kapitoly V., položka 4d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 60%.

Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,

- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
- b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
- c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
- d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
- e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
- f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.

Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.

Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.

Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod III. stupně, který požaduje žalobkyně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 70% (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobkyně splňovala ke dni 18.2.2014, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity III. stupně, tj. zda nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 70 %.

Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 12.2.2014, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 v návaznosti na ust. § 77 s.ř.s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobkyně, dále také posoudila pokles pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobkyně. Soud nemůže akceptovat tvrzení žalobkyně, že v daném případě, nemůže zdravotní stav posuzovat posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

Z uvedeného je patrné, že posudkové komise jsou na základě zákona zřizovány ministerstvem právě za účelem posouzení zdravotního stavu pro soudní řízení, jako je tomu v daném případě. Nelze tak hovořit o systémové podjatosti, neboť jde o realizaci zjevného úmyslu zákonodárce, zatímco systémová podjatost je forma podjatosti vážící se ke konkrétním osobám v individuálních věcech.

Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 18.8.2014. Žalobkyně jednání komise nebyla přítomna. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc a spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem pak komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně ke dni 18.2.2014 byl 60%, což odpovídá II. stupni invalidity.

Komise konstatovala, že u žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položka 4d, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení je 60% (rozmezí v tomto případě není stanoveno). Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., nebyla zvýšena, neboť jak vyplývá z posudku, z funkčního hlediska se nejedná o těžké postižení. Soud v tomto směru konstatuje, že ke zvýšení procentního ohodnocení poklesu pracovní schopnosti dochází dle ustanovení § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb. jen, jestliže je zde více zdravotních postižení a zároveň kombinace těchto postižení zvyšuje pokles pracovní schopnosti. Tento stav u žalobkyně zjištěn nebyl.

Závěrem komise uvedla, že předchozí přiznání plné invalidity, resp. invalidity III. stupně, v minulosti bylo nadhodnocené.

Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobkyně nebyla přítomna při jednání komise.

Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom shodně jako posudkové lékařky žalované ohledně míry poklesu pracovní schopnosti u žalobkyně dospěli k závěru, že žalobkyně nesplnila podmínku invalidity III. stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 70% míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti.

Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobkyně. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotná žalobkyně poté, co byly seznámeny s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č.j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003 č.j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č.j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná a žalované náhrada nákladů řízení nepřisluší.

Pro úplnost soud směrem k žalobkyni poznamenává, že důvodem pro přiznání nároku na invalidní důchod, nemůže být jen subjektivní pocit žadatele o důchod o jeho neschopnosti k výkonu většiny zaměstnání pro špatný zdravotní stav. Přiznání dávky musí být podloženo objektivně zjištěným zdravotním stavem, posuzovaným příslušnou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. Dále by měla žalobkyně vzít v potaz fakt, že v souzené věci je možné vycházet, a to s poukazem na ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., toliko ze zdravotního stavu, jaký měla v době rozhodování žalované, tj. ke dni 11.2.2014.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 30. března 2015

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
Samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová